

LA NACIÓ

COM A REALITAT METAFÍSICA

La història de la metafísica ens ensenya que l'esperit humà ha buscat primerament la realitat en el món exterior de les sensacions, ço que ha produït les diverses formes del materialisme, després en el món interior de les idees, ço que ha produït les diverses formes de l'idealisme. Sols en la filosofia moderna, a partir de Descartes, es comença a pendre l'individu, el jo, com element últim de la realitat, ço que ens condueix a l'espiritualisme. El mot de Descartes *Cogito ergo sum* ha sigut completat i corregit pel filòsof polac Cieszkowski que diu *Volo ergo cogito et sum*, i sols aqueixa direcció del pensament humà envers la voluntat ens portarà a una concepció metafísica de la nació. L'home pot pensar ell sol i considerar el seu pensament com a universal, comú a tothom. Però quant l'home vol alguna cosa fa l'experiment del xoc de sa pròpia voluntat amb la dels altres i sent el desig d'harmonia entre les voluntats de diversos individus. Llavors es comencen a distingir les diferències essencials entre els individus, i es classifiquen en espècies; i això ens condueix a una concepció metafísica de la nació.

L'individu com a organisme és sols un efecte de moltes causes exteriors. Fins si es considera com a consciència amb un cert contingut psicològic, no es encara necessàriament un ésser actiu. Sol, l'individu etern, que ha arribat a la certitud de la seva pre-existència i de la seva immortalitat esdevé una causa conscient en l'univers, i busca llavors a unir-se amb altres individus semblants, oposant-se als grups de voluntat contrària.

La vida nacional, o sigui la relació dels actes d'un individu amb el grup a què pertany, eixampla singularment tota activitat individual. El despertar d'una consciència nacional és un grau en l'evolució dels individus que sols molt poques persones atenyen en les nacions històriques. Aqueixes persones constitueixen nacions en el sentit metafísic, que són les causes reals de les nacions empíriques i històriques. El primer individu que ateny la consciència nacional crea sa nació, com es pot dir, tal volta, de Dante per Itàlia.

Les diferències que dintre la humanitat existeixen entre les nacions tindrien així una importància universal, i no estarien ja limitades a les condicions històriques amb què s'ens mostren en la terra. El que fa que un ver polac es distingeix i es sent diferent d'un francès, seria comú a un cert nombre d'esperits en l'univers, i la secular lluita entre polacs i alemanys seria sols un exemple d'una lluita semblant entre aqueixos dos tipus d'esperits en moltes altres humanitats. Però no es pot definir el polac o el francès pels seus defectes o les seves qualitats. Si ésser polac significa pertànyer a un grup d'éssers espirituals, ja no es pot explicar el caràcter polac per les influències materials de raça, de clima, d'història que, aparentment, han produït la nació polaca tal com històricament la coneixem. La classe d'esperit peculiar als polacs seria així anterior a la terra i a la humanitat terrestre, i sols es mostraria en la terra després d'una llarga sèrie d'altres agrupaments humans, en certs individus preparats per llur experiència anterior a desper-